

Lenkefi Zoltán díszlet- és bábtervező

a Békéscsabai Napsugár Bábszínház igazgatója

2020. március 15. alkalmából Magyar Köztársasági Arany Érdemkereszt kitüntetéssel kapott, amelyhez gratulálunk! Kértük, mutakozzon be és mutassa be színházát olvasóinknak.

Édesapám, Lenkefi Konrád 1961-től a Békéscsabai Napsugár Bábegyüttes vezetője, rendezője volt. Így a bábszínházban való munkálkodásom egészen kisgyermekkoromig visszanyúl. Különböző feladatkörökben már gyerekkoromban is részt vettem a társulat életében. Bábszínészként, később főleg a kivitelezésben segédkeztem édesapámnak. A középiskolai tanulmányaimat a szegedi Tömörkény István Művészeti Szakközépiskolában díszítőszobrászként végeztem, majd a Magyar Képzőművészeti Egyetem díszlet-jelmeztervező karának bábtervező szakán Koós Iván és Orosz Klaudia tanítványa voltam. 2000-ben diplomáztam, ekkor kezdtem hivatásos színháznál dolgozni.

Néhány hónap múlva megkaptam a katonai behívómat. Megkerestem Meczner Jánost, a Budapest Bábszínház igazgatóját, és megkértem, hogy találjuk ki együtt, hogyan lehetnék a Bábszínháznál polgári szolgálatos katona. Ő segített, így 15 hónap polgári szolgálat után állást ajánlott mint tervezősegéd, segédszcenikus. Minden munkafolyamatba betekinhettem, ami a műhelyekben zajlott. A gyakorlatban is végezhettem szobrászi, festési, szcenikai, tervezési mellékfeladatokat.

Sok nagyszerű szakember mellett dolgozhattam, mint például Bródy Vera, Balla Margit, Ambrus Imre, Lénárt András. Sokat tanulhattam a hivatásos színházi működés hétköznapijairól. Így dolgoztam ott 2003 novemberéig.

2003-ban a Békés Megyei Önkormányzat felkért a Békés Megyei Napsugár Bábszínház megalakítására, a régi amatőr csoport hivatalos bábszínházzá formálására. Ekkor visszaköltöztem Békéscsabára. Feladatom lett a Napsugár átszervezése. A Napsugár Bábegyüttes volt a hivatásos bábszínház elődje, 1949. szeptember 9-én alakult, az akkor divatos bábmozgalom keretein belül. 1949 és 1961 között Gellért Erzsébet vezette a csoportot, 1961-től édesapám, Lenkefi Konrád kapta meg ezt a feladatot. A társulat 1961 és 1968 között építkezett, ekkoriban érte el az országos és a nemzetközi ismertséget, a Ki Mit Tud-győzelem, nemzetközi báb fesztiválok, tévés szereplések és persze sok-sok híres előadás révén. Lenkefi Konrád rendezőként, tervezőként és kivitelezőként egy személyben vezette a nagyszerű csapatot 1995-ben bekövetkezett haláláig. Ekkor a társulat tagjai vették kezükbe az irányítást, és különböző előadásokkal igyekez-

Lenkefi Zoltán

tek fenntartani a bábegyüttest. Egy ideig a Budapest Bábszínház művésze, Czipott Gábor vezette a csapatot.

Kétévnyi előkészítő és szervező munka után, 2005. január elsején hivatalosan is megkezdte munkáját a Békés Megyei Napsugár Bábszínház. Ekkor bíztak meg a színház irányításával, így az öt fő közalkalmazotti létszámmal működő társulat igazgatója lettem. Azóta folyamatosan működünk,

Napsugár Bábszínház

jelenleg 19 közalkalmazott látja el az összes feladatot.

Jelenleg a Békéscsabai Jókai Színház épületének egyik különálló részében, az Ibsen Házban dolgozunk. A társulat két játszási hellyel rendelkezik, illetve az egyik hely megosztottan működik. Az Ibsen Házzal felváltva használjuk a Sík Ferenc Kamaraszínházat, amelyet a Jókai Színház üzemeltet. A másik játszóhelyünk szintén az Ibsen Házon belül a bábszínház próbaterme, amely 50-70 néző befogadására alkalmas. Ezeket a tereket az épület kialakítása, 2009 szeptembere óta használjuk. A Sík Ferenc Kamaraszínház adottságai nagyon jók. Bábszínházi feladatokra is jól használható tér, itt tartjuk a nagyobb előadásainkat, 120 férőhelyes, bontható, mobilan beépíthető nézőtérrel. A színpadot egy mobil, 5 méter átmérőjű forgó fedő, amely szükség esetén a nézőtér alá betolható. A színpad gépészeti részéhez hozzátartozik még 3 darab, egyenként 1,5×7 m széles süllyedő, amely 2 m magasra és 2 m mélységbe is emelhető vagy süllyeszthető. A felsőgépezet 5 darab, egyenként 250 kg teherbírású díszlethúzóból áll. Vannak, amelyek a világítás számára lettek kialakítva. Az egyik a kortina részére van elkülönítve, ami szintén a zsinórpadról emelhető. A nézőtér és a színpadtér felett egy mozgatható világítási híd van, amely segítségével egyedi fényhatásokat is el lehet érni. A folyamatos karbantartás miatt ez a terem jó műszaki állapotban van.

A bábszínház másik előadótéere, a próbatermünk ennél sokkal egyszerűbb tér. 50-70 fő befogadására alkalmas, itt is bontható a nézőtér. Alapterülete 14×7 m, a beköltözéskor kezdtük kialakítani, hogy megfelelő legyen kisebb bábszínházi előadások megtartására. A mennyezetre világítási tartókat szereltünk, ezek díszletelemek vagy kellékek tartására is alkalmasak. Mivel a belmagasság mindössze 3,5 méter, ez nem elég a nagy díszletek beépítésére.

A fénytechnikában sajnos nem vagyunk túl jól felszerelvek. 2009-ben, amikor a beruházás elkészült, volt egy nagyobb műszaki fejlesztés, azóta csak kisebb, egy-egy darabos beruházásokkal tudtuk fejleszteni a gépparkunkat. A hangtechnikát illetően is ez a helyzet, egy 6-8 fő szereplésével elképzelt előadást zenészek bevonásával meg tudunk oldani, de ennél nagyobbakat nem.

A játszóhelyeink mérete és felszereltsége miatt olyan előadásokat hozunk létre, amelyek nem igénylik a rendkívül bonyolult technikai megoldásokat, így könnyen utaztathatók. Igyekszünk olyan előadásokat létrehozni, amelyek a jelenlegi technikai és személyi feltételeinkkel teljesíthetők, nem lépik túl a korlátainkat. Egy évadban 4 új bemutatót tartunk, 200-250 előadást játszunk. Ezek mellett babaszínházi előadásokat is készítünk.

Vadhattyúk

Minden évben megrendezzük a Bábos Drámaíró versenyt, ahol évente 3-3 új előadás születik a 12 óra alatt megírt drámákból.

Egy asztalosműhelyünk van, amelyben két munkatársunk dolgozik. Van egy bábkészítő műhely, ahol szintén ketten dolgoznak. Ezenkívül három olyan kollégánk van, akik fény- és hangtechnikával foglalkoznak. A létszám korlátozottsága miatt ők díszítenek, építenek és bontanak, illetve kellékeket, öltöztetnek is. Mivel kis bábszínház vagyunk, a munkatársak több feladatot is ellátnak egyszerre. Sok esetben én magam is díszítek, zenélek vagy bábokat készítek.

A Sík Ferenc Kamarateremben játszott előadásaink közül megemlíteném *A helység kalapácsa* vagy a *Bibedombi szárnyhatározó* címűt, amelyek az elmúlt évek legnagyobb próbálkozásai voltak. Színpadtechnikai szempontból egyik sem túl bonyolult, hiszen az előbbi egy kiállítás eszközeiből csinál bábszínházat, az utóbbi pedig egy dobogó, amely fölött egy alumíniumkarika „libikókázik”. De fény- és hangtechnikai értelemben bonyolultak, hiszen az elsónél a sok szereplő, a hangszerek hangosítása, a másodikonál pedig a rengeteg fényhatás, apró részletek fényvel való kiemelése hosszú beállási időt eredményez. Sajnos nem tudok beszámolni automatizált, távirányítású csoda-díszletekről, bár szeretnék.

A kitüntetésem híre meglepetésszerűen ért. Amit mögé gondolok, az nem más, mint a kitartás. 15 éve vezetek egy intézményt, és gyermekkorom óta foglalkozom bábszínházzal. Mindig is ez volt az, amiben jól éreztem magam. Mikor felnőttem, ezen a téren éreztem azt, hogy tehetek valamit. A Napsugár Bábszínház megalakulása óta voltak rendkívül nehéz időszakok, amelyekben mondhattam volna: köszönöm, elég volt, de nem tettem. Egyrészt az apai örökség, másrészt

Fotó: BERCSNYI ANITA

a műfaj szeretete miatt. Mindig is úgy gondoltam, hogy csak abban az esetben érdemes bármivel is foglalkozni, ha azt hosszú távon gondolkodva, teljes odaadással csinálhatom. Amióta visszajöttem Békéscsabára, még egy új indok is megjelent az életemben: a lokálpatriotizmus, amely, azt hiszem, nyomós érv. Fontos számomra, hogy mindezt a szülővárosomban tehetem, olyan helyen, ahol folyamatos kapcsolat van nemcsak a nézőinkkel, de a lakosság minden szegmensével.

2020 szeptembertől egy izgalmas felkérésnek fogok eleget tenni. Anyaiskolám, a Magyar Képzőművészeti Egyetem Látványtervező tanszékének bábtervezéssel foglalkozó hallgatóit fogom tanítani, Zeke Edit tanszékvezető és egykori mesterem, Orosz Klaudia felkérésére. Nagy izgalommal állok a dolog előtt, és komoly reményeket táplálok, hogy meg tudjak felelni a feladatnak.